

Ecologische QuickScan Bovennieuwlandsweg 1, Vlagtwedde (GR)

Ecologische QuickScan

Bovennieuwlandsweg 1, Vlagtwedde (GR)

E.J. Ruiter

1

Alcedo Natuurprojecten heeft dit rapport opgesteld in opdracht van RooBeek Advies . Daarmee is dit rapport eigendom van bovengenoemde opdrachtgever. Niets uit deze rapportage mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, microfilm, fotokopie, of welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Alcedo Natuurprojecten. Het is ook niet toegestaan dit rapport zonder toestemming te gebruiken voor enig ander werk dan waarvoor dit product is ontwikkeld.

Alcedo Natuurprojecten is niet aansprakelijk voor gevolgschade of schade welke voortvloeit uit toepassingen van resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Alcedo Natuurprojecten; opdrachtgever vrijwaart Alcedo Natuurprojecten van aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Alcedo Natuurprojecten has compiled this report on behalf of RooBeek Advies. Thus, this report is the property of the clients mentioned before. No part of this report may be multiplied and / or published by print, microfilm, photocopies, or by any other means without the prior written consent of the client mentioned before and Alcedo Natuurprojecten. It is neither permitted to use this report for any other purpose than for which the product was developed.

Alcedo Natuurprojecten is not liable for consequential loss or damage resulting from application of results of operations or other information obtained from Alcedo Natuurprojecten; client indemnifies Alcedo Natuurprojecten of claims by third parties in connection with this application.

Ecologische QuickScan Vlagtwedde. Alcedo Natuurprojecten

Colofon

Ecologische QuickScan

Bovennieuwlandsweg 1, Vlagtwedde (GR)

Auteur: E.J. Ruiter

Opdrachtgever: RooBeek Advies
Nautilusstraat 7b
7821 AG Emmen

Contactpersoon: Henry de Roo, henry@roobeek-advies.nl

Opdrachtnemer: Alcedo Natuurprojecten
Cornelis Houtmanstraat 10
8023 EA Zwolle

Contactpersoon: Dhr. E.J. Ruiter, info@alcedo-natuurprojecten.nl

2

Rapportcodes:

Alcedo Natuurprojecten: 2017-018

Datum: 20 april 2017

Status: Concept

Te citeren als: Ruiter E.J. 2017. *Ecologische QuickScan Bovennieuwlandsweg 1, Vlagtwedde (GR) April 2017*. Alcedo Natuurprojecten rapport 2017-018. **In opdracht van:** RooBeek Advies

Inhoud

1. Inleiding	4
1.1. Aanleiding	4
1.2. Doel	4
1.3. Leeswijzer	5
2. Onderzoeksmethode	6
2.1. Algemene opzet en werkwijze	6
2.2. Bronnenonderzoek	6
2.3. Oriënterend terreinbezoek	6
2.4. Gebruikte onderzoeksinstrumenten	6
2.5. Volledigheid van het onderzoek	6
2.6. Verantwoording	6
3. Wettelijk kader	8
3.1. Algemeen	8
3.2. Doelstelling van de WNB	8
3.3. Welke soorten worden beschermd	8
3.4. Zorgplicht	9
3.5. De verbodsbepalingen	9
3.6. Beschermingsregimes	9
3.7. Ecologische Hoofdstructuur	9
4. Beschrijving locatie en ingreep	13
4.1. Beschrijving locatie	13
4.2. Beschrijving ingreep	13
5. Resultaten	15
5.1. Veldbezoek	15
5.2. Flora	15
5.3. Grondgebonden zoogdieren	15
5.4. Vleermuizen	15
5.5. Vogels	17
5.6. Amfibieën, reptielen en vissen	17
5.7. Dagvlinders, libellen en overige ongewervelden	17
6. Toetsing aan de WNB	18
7. Conclusies en aanbevelingen	19
8. Bronvermeldingen	20
Fotobijlage	21

1. Inleiding

1.1. Aanleiding

De familie Veldhuis-Krijgsman is voornemens om aan de Bovennieuwlandseg 1 te Vlagtwedde een geheel nieuw dierenpensioen te gaan bouwen. Daartoe moet de oude bebouwing, bestaande uit een gedateerd en sterk verouderd woonhuis, worden gesloopt. Op hetzelfde perceel zijn recent al tweede oude schuren gesloopt. Op de aldus vrij te komen grond wordt een geheel nieuw en aan de eisen van deze tijd voldoende dierenpensioen gebouwd. Een andere oude schuur die op hetzelfde perceel staat blijft behouden. Kap van bomen en/of andere ingrijpende maatregelen in de directe omgeving zullen niet plaatsvinden. De kans bestaat dat er in het te slopen woonhuis middels de Wet Natuurbescherming (hierna te noemen Wnb) beschermde diersoorten aanwezig zijn die er nestelen of ze als vaste rust- of verblijfplaats benutten. Om zich er van te verzekeren dat de voorgenomen plannen niet in strijd zijn met de bepalingen in de Wnb heeft de familie Veldhuis-Krijgsman via RooBeek Advies uit Emmen het ecologisch adviesbureau Alcedo Natuurprojecten uit Zwolle verzocht een ecologische QuickScan uit te voeren.

1.2. Doel

Het doel van het onderzoek, de ecologische QuickScan, is het controleren en onderzoeken van de locatie op de aanwezigheid van middels de Wnb beschermde diersoorten en het uitbrengen van advies ten aanzien van eventuele vervolgstappen.

4

Het uitgevoerde onderzoek is samen te vatten in zes vragen:

1. Welke beschermde soorten, zoals genoemd in de Wnb zijn op de locatie aanwezig?
2. Wat zijn de effecten van de voorgenomen plannen op deze beschermde soorten?
3. Worden bij uitvoer van de voorgenomen plannen verbodsbepalingen van de Wnb overtreden?
4. Welke mogelijkheden zijn er om negatieve effecten op de beschermde soorten te minimaliseren of te voorkomen?
5. Moet er nader onderzoek (uitgebreide Natuurtoets) worden uitgevoerd?
6. Is het noodzakelijk om voor de voorgenomen plannen een ontheffing van de Wnb aan te vragen bij de provincie Drenthe?

1.3. Leeswijzer

In dit hoofdstuk is beschreven hoe dit onderzoek, het uitvoeren van ecologisch onderzoek in het kader van soort- en gebiedsbescherming, tot stand is gekomen en werd de doelstelling vertaald naar onderzoeksvragen. In hoofdstuk 2 wordt de onderzoeksmethodiek besproken. In hoofdstuk 3 wordt het wettelijk kader uiteengezet. In hoofdstuk 4 volgt een algemene beschrijving van de onderzochte locatie en de voorgenomen ingrepen. In hoofdstuk 5 volgt de synthese van de resultaten en wordt een effectentoetsing uitgevoerd op beschermde soorten in het kader van de WNB. In hoofdstuk 6 volgt een effectentoetsing op de gebiedsbescherming WNB. In hoofdstuk 7 volgen de conclusies en aanbevelingen met eventuele mitigerende maatregelen en wordt de eventuele noodzaak aangegeven tot vervolgonderzoek. Hierna volgen de geraadpleegde bronnen en bijlagen met een foto impressie van de onderzochte locatie.

2. Onderzoeksmethodiek

2.1. Algemene opzet en werkwijze

Dit onderzoek betreft een QuickScan. Op basis van een kort en grondig onderzoek op locatie een inschatting is gemaakt van de (potentiële) aanwezigheid van en mogelijke nadelige effecten op beschermde diersoorten. Deze inschatting is gemaakt op basis van parate kennis van soorten en expert judgement. Vervolgens is een inschatting gemaakt van te verwachten negatieve effecten op de (potentieel) aanwezige beschermde soorten. De mogelijk negatieve effecten zijn getoetst aan de Wnb.

2.2. Bronnenonderzoek

Het bronnenonderzoek gaat uit van bestaande en beschikbare gegevens. Voor een actueel overzicht van beschermde soorten die in de regio voorkomen zijn verspreidingsgegevens van internetmedia en diverse verspreidingsatlassen van relevante soortgroepen en (jaar)verslagen van Particuliere Gegevensbeherende Organisaties (PGO's) geraadpleegd (zie geraadpleegde bronnen).

2.3. Oriënterend terreinbezoek

De locatie is op 11 april 2017 bezocht. Tijdens het bezoek is zowel in als rondom de bebouwing zoveel mogelijk concrete informatie verzameld met betrekking tot de aan- of afwezigheid van beschermde soorten, o.a. via zicht- en gehoorwaarnemingen, sporenonderzoek, nesten, holen, uitwerpselen, enzovoorts. Ook de omgeving is onderzocht op de aanwezigheid van sporen en of andere aanwijzingen van het voorkomen van dieren die in het gebouw leven, maar ook de omgeving benutten. Op basis van terreinkenmerken is beoordeeld of het terrein geschikt is voor de in de regio voorkomende beschermde soorten.

Vooraf en na afloop heeft er een informatief gesprek plaatsgevonden met de heer Veldhuis.

2.4. Gebruikte onderzoeksinstrumenten

Bij dit onderzoek zijn de volgende instrumenten gebruikt:

- verrekijker;
- digitale fotocamera;
- mobiele telefoon met ObsMapp;
- zaklantaarn.

2.5. Volledigheid van het onderzoek

Binnen de beperkte tijd wordt een inschatting van een gebied gemaakt, maar met een dergelijk veldonderzoek is het nooit zeker dat alle aanwezige soorten ook daadwerkelijk waargenomen (kunnen) worden. Een ervaren veldbioloog kan wel een goede inschatting maken van de kans dat beschermde soorten een plangebied benutten. Dit gebeurt aan de hand van kennis over de ecologie van beschermde soorten en hun habitatvoorkeur en aan de hand van uitgebreide gebiedskennis van de onderzoeker. Op basis van het veldbezoek, bronnenonderzoek en overleg met de eigenaar kan men er van uitgaan dat er een goede inschatting is gemaakt van het voorkomen van beschermde soorten.

2.6. Verantwoording

Het onderzoek, het veldwerk en de dataverwerking beschreven in dit rapport is uitgevoerd door Evert Ruiter van Alcedo Natuurprojecten uit Zwolle. Vanuit de opdrachtgever werd het project begeleid door Dhr. Henry de Roo. Alle in het rapport gebruikte foto's zijn gemaakt door Evert Ruiter, tenzij anders vermeld.

3. Wettelijk kader

3.1. Algemeen

De bescherming van planten- en diersoorten is in Nederland geregeld in de Wet natuurbescherming (verder te noemen Wnb). Deze wet is op 1 januari 2017 in werking getreden en beschermt ruim 900 soorten in Nederland in het wild voorkomende planten- en diersoorten. Deze wet vervangt de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet en de Boswet.

3.2. Doelstelling van de Wnb

- het beschermen en ontwikkelen van de natuur;
- het behouden en herstellen van biologische diversiteit;
- het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de natuur en het verzekeren van een samenhangend beleid gericht op het behoud en beheer van waardevolle landschappen.

De Wet natuurbescherming benoemt niet welke concrete activiteiten wel of niet zijn toegestaan. Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde dieren of planten. Dit betekent in de praktijk dat het gaat om het effect van uw activiteiten op beschermde soorten. Heel vaak gaan activiteiten en werkzaamheden en de bescherming van soorten prima samen. Als u uw werk zo kunt inrichten dat u geen schade toebrengt aan beschermde soorten, dan hoeft u vooraf niets te regelen. Soms is het echter onvermijdelijk dat schade ontstaat aan beschermde dieren of planten. In die situaties is het nodig dat u vooraf bekijkt of hiervoor een vrijstelling geldt, of dat een ontheffing moet worden aangevraagd ('nee-tenzij'-beginsel).

8

3.3. Welke soorten worden beschermd?

De Wnb kent drie categorieën van beschermde soorten:

- Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels volgens het beschermingsregime van de Vogelrichtlijn;
- Soorten beschermd op grond van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn;
- Andere soorten waaronder soorten vallen die vanuit nationaal oogpunt bescherming behoeven.

3.4. Zorgplicht

In de Wnb is ook een zorgplicht vastgelegd. Deze plicht geldt te allen tijde en houdt in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna zoveel mogelijk moeten worden voorkomen. Deze plicht geldt voor iedereen en voor alle planten en dieren, beschermd of niet. De Memorie van Toelichting zegt het zo: "De zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. Overtreding van de zorgplicht is niet strafbaar gesteld; de zorgplicht kan wel door toepassing van bestuursdwang worden gehandhaafd".

3.5. De verbodsbepalingen

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wn	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wn	Beschermingsregime andere soorten § 3.3 Wn
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen

3.6. Beschermingsregimes

De Wet natuurbescherming kent een apart beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn en een apart beschermingsregime voor soorten van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn en een apart beschermingsregime voor andere soorten, die vanuit nationaal oogpunt beschermd worden. Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden. Alle vogels, in totaal ruim 700 soorten, zijn (beschermd). Daarnaast worden ongeveer 230 overige Europese en nationale soorten (flora, fauna en avifauna) beschermd. Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of vrijstelling moet aan drie criteria zijn voldaan:

- Er mag alleen van de verbodsbepaling afgeweken worden als er geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk is.
- Er moet tegenover een afwijking van het verbod een in de wet genoemd belang staan. De wet geeft voor de verschillende beschermingsregimes aan wat die belangen zijn zoals volksgezondheid of openbare veiligheid.
- De ingreep mag geen afbreuk doen aan de staat van instandhouding van de soort.

Als aan deze drie vereisten voldaan is, kan een ontheffing worden verleend. Voor een aantal handelingen zijn bovendien vrijstellingen mogelijk, bijvoorbeeld in de vorm van een provinciale verordening of een gedragscode.

3.7. Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Het Natuurnetwerk Nederland, oftewel NNN (voorheen Ecologische Hoofdstructuur, EHS), is een netwerk van natuurgebieden waarin de natuur (planten en dieren) voorrang heeft en derhalve wordt beschermd. Daarmee wordt voorkomen dat natuurgebieden geïsoleerd komen te liggen en dieren en planten uitsterven en dat de natuurgebieden zo hun waarde verliezen. De NNN kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur en het is derhalve van belang dit netwerk te bespreken in het kader van natuurbescherming. Het NNN moet uiteindelijk samen met de natuurgebieden in andere Europese landen het aaneengesloten pan-Europees Ecologisch Netwerk (PEEN) vormen.

Sinds 1990 zijn de provincies en het Rijk druk doende met de aanleg van verbindingzones tussen verschillende natuurgebieden om zo een duurzaam, samenhangend netwerk van gebieden te creëren. De NNN heeft als doel van bestaande en nieuwe natuur een goed werkend netwerk te maken. Het behoud, herstel en de ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN is hierbij het uitgangspunt. Net als bij de Wnb geldt hier het 'nee-tenzij'-beginsel. Dit is 1 oktober 2012 vastgelegd in het Besluit Algemene Regelingen Ruimtelijke Ordening (BARRO). Dit betekent dat er geen activiteiten plaats mogen vinden waardoor de **wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN** in het geding komen, tenzij er sprake is van een groot openbaar belang, tenzij er geen reële alternatieven zijn of tenzij negatieve effecten zo veel mogelijk beperkt worden en de overblijvende effecten worden gecompenseerd.

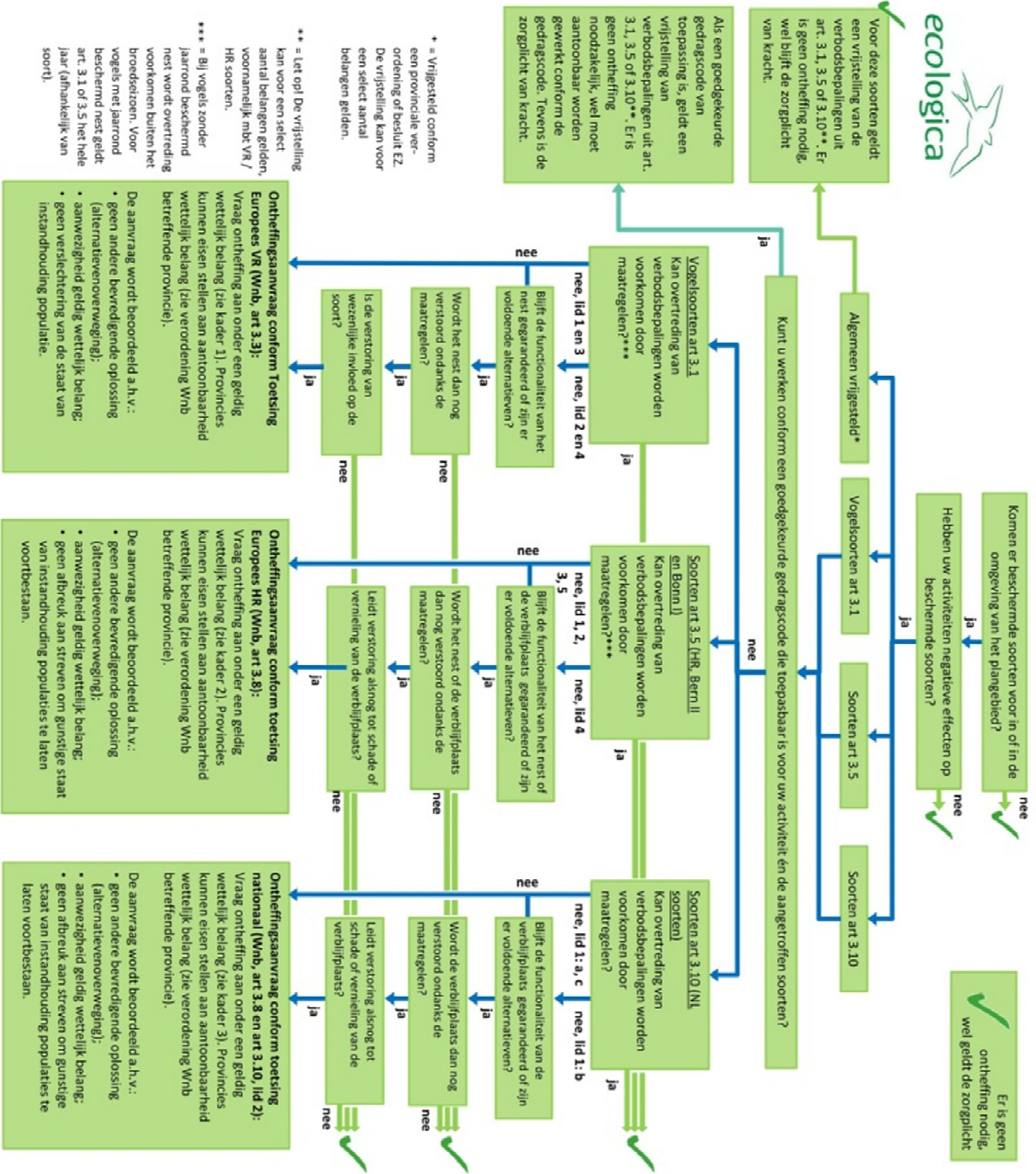
Rijk en provincies hebben in 2011 met elkaar afgesproken dat natuurbeheer meer een regionale verantwoordelijkheid wordt. Dat is vastgelegd in het Natuurakkoord. Als gebiedsregisseurs van het landelijke gebied zetten de provincies zich in voor een versterking van de natuur. Zij dienen de begrenzing van het NNN vast te leggen in een provinciale verordening, waar ook de regels omtrent de inhoud van en de toelichting bij bestemmingsplannen in het belang van de realisatie, bescherming, instandhouding en verdere ontwikkeling van de beoogde natuurkwaliteit van het NNN worden beschreven. De provincies dienen hierbij ook de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN vast te leggen. Dit zijn de huidige en potentiële waarden, gebaseerd op de natuurdoelen van het desbetreffende gebied. Per perceel worden deze doelen vaak in natuurdoeltypen en/of beheertypen vastgelegd.

Bij een aanvraag voor een ecologische QuickScan en/of flora- en fauna-onderzoek gaat Alcedo Natuurprojecten dus ook altijd na of het plangebied binnen de begrenzingen van het NNN ligt en wat de effecten van de voorgenomen ingreep/activiteit zullen zijn.

Figuur 1. Ligging van onderzochte locatie (gele cirkel) ten opzicht van het NNN Groningen (groen) en Natura 2000 (rood) .
Bron: www.synbiosys.alterra.nl

Praktisch stroomschema soortenbescherming Wet Natuurbescherming art. 3.1, 3.5 en 3.10

- Kader 1. Wettelijke belangen art 3.1:**
- 1) In het belang van volksgezondheid of openbare veiligheid;
 - 2) In het belang van veiligheid van luchtverkeer;
 - 3) ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren;
 - 4) ter bescherming van flora en fauna;
 - 5) voor onderzoek of onderwijs, uitzetten of herenover van soorten;
 - 6) selectief vangen, onder zich hebben of verstandig gebruik van vogels.

- Kader 2. Wettelijke belangen art 3.5:**
- 1) de bescherming van flora en fauna en in stand houden natuurlijke habitats;
 - 2) het voorkomen van ernstige schade aan gewassen, vee, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
 - 3) de volksgezondheid, openbare veiligheid of dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wettelijk gunstige effecten;
 - 4) onderzoek en onderwijs, reproductie of herintroductie van soorten;
 - 5) op selectieve wijze een beperkt vastgesteld aantal soorten te vangen of te plukken of onder zich te hebben.

- Kader 3. Wettelijke belangen art 3.10 (in aanvulling op de belangen genoemd in kader 2):**
- a) In het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling;
 - b) ter voorkoming van schade of overlast van dieren;
 - c) ter beperking van omvang van populaties ter voorkomen of bestrijding van onnodig lijden;
 - d) In het kader van bestendig beheer of onderhoud landbouw of bossen;
 - e) In het kader van bestendig beheer of onderhoud van wateren, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of ijk natuurbeheer;
 - f) In het kader van bestendig beheer of onderhoud landschappelijke kwaliteiten gebied;
 - h) in het algemeen belang.

Figuur 2. Stroomdiagram WNB. Bron: Ecologica.

4. Beschrijving locatie en ingrepen

4.1. Beschrijving locatie

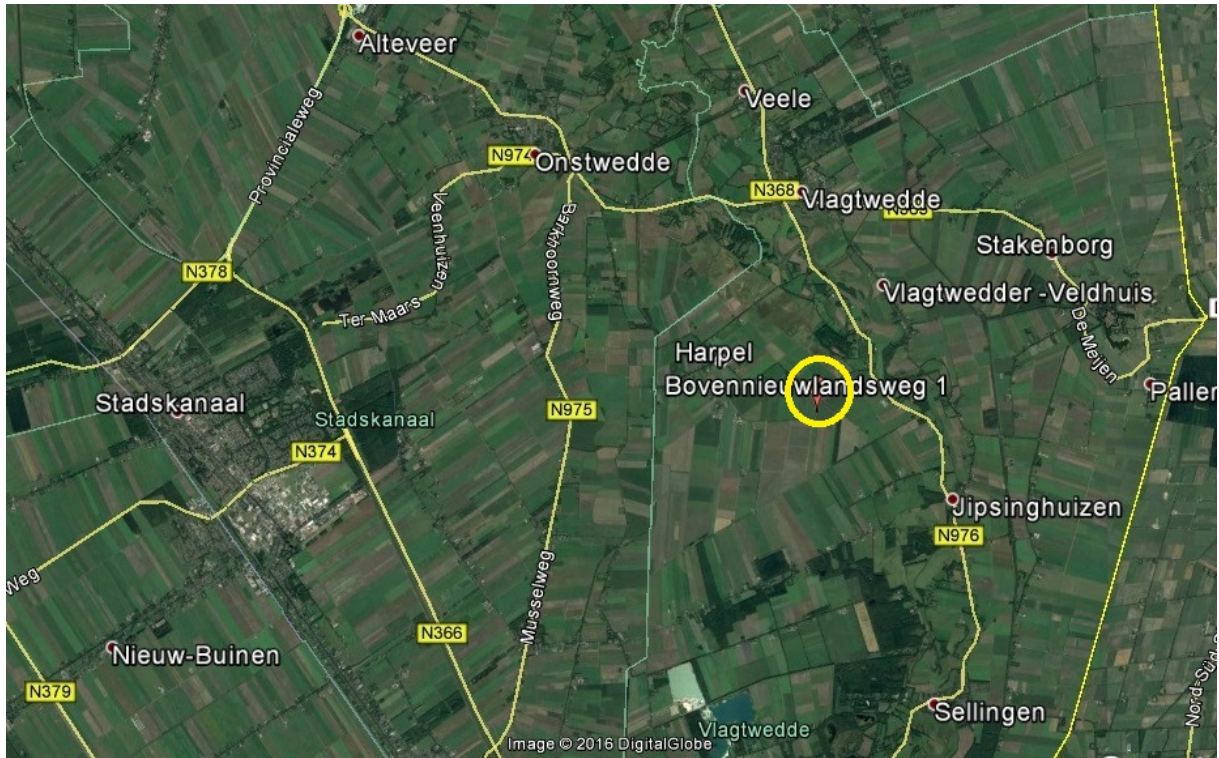
De locatie Bovennieuwlandsweg 1 is gelegen in de gemeente Vlagtwedde, ten oosten van Stadskanaal, vlakbij de grens met Duitsland en in de nabijheid van het Natura 2000 gebied het Lieftingsbroek. Het perceel is ruim 2 hectare groot en al deels ingericht ten behoeve van de nieuwe bestemming (een Borgh) en voorzien van paden met beplanting van coniferen, speelweides, enzovoorts. De te slopen bebouwing bestaat uit een voormalige boerderij bestaand uit een voorhuis en een deel. Deze boerderij, die tot voor kort nog dienst deed als dierenpension, verkeert in een niet al te beste staat van onderhoud en is van de binnenzijde al deels gesloopt. De boerderij is voorzien van een zwart pannendak. Dit dak is echter niet geïsoleerd. De rode bakstenen muren bevatten geen spouw. De oude eikenhouten gebinten op de deel zijn nog redelijk goed intact. De deel is voorzien van een betonnen vloer. Er is geen kruipruimte en ook geen zolder.

Het perceel waarop de bebouwing staat is een oud boerenerf. Op dat erf hebben schuren gestaan, maar die zijn recentelijk gesloopt. Op de foto van figuur 4 is te zien waar de schuren hebben gestaan. Voor het overige is het gehele terrein nogal zanderig en/of begroeid met stikstof minnende ruigtekruiden zoals grote brandnetel, ridderzuring, fluitenkruid, grote klis, berenklaauw en soortgelijke planten. Het perceel wordt afgescheiden door een erfscheiding met bomen. Aangrenzend aan het perceel bevinden zich rondom intensief gebruikte akkers.

13

4.2. Beschrijving ingrepen

De boerderij in zijn geheel worden gesloopt. Op de plaats van deze voormalige boerderij verrijst nieuwbouw. Deze nieuwbouw zal bestaan uit een modern dierenpension. Deze bouw zal voor zover mogelijk natuur inclusief zijn. Met andere woorden, er is voorzien in de plaatsing van broedgelegenheden voor vogels en vleermuizen. Ten aanzien van het perceel is het voornemen deze op natuurlijke wijze in te richten tot een in het omringende landschap passend geheel. Er bestaat geen voornemen om bomen te kappen.

Figuur 3: Ligging van de onderzochte locatie. (Bron: Google Earth)

Figuur 4: Op deze foto zijn de contouren van de reeds eerder gesloopte schuren goed te zien. (Bron: Google Earth).

5. Resultaten

In dit hoofdstuk zijn de (potentiële) aan- of afwezigheid van de onderzochte plant- en diersoorten in het onderzoeksgebied onderbouwd. De relevante soorten zijn nader toegelicht.

5.1. Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek is voor zover mogelijk een inventarisatie uitgevoerd van de beschermde soorten binnen de Wnb met de nadruk op de niet vrijgestelde beschermde soorten. In onderstaande tabel zijn de tijdstippen en de waarnemings-condities van het uitgevoerde veldbezoek weergegeven.

Waarnemingscondities veldbezoek			
Datum	Begintijd	Eindtijd	Weersomstandigheden
11.04.2017	10.00 uur	12.00 uur	Wind ZW 5, bewolking 50%, vrij zonnig, circa 10grC.

Tabel 1. Waarnemingscondities veldbezoek

5.2. Flora

Aangezien er buiten sloop en nieuwe bebouwing geen grote ingrepen staan gepland, is de flora rondom de onderzochte locatie niet in het geding. Tijdens deze QuickScan is er marginaal aandacht besteed aan de aanwezige flora. De op het perceel aanwezige flora bestaat uit stikstof minnende ruigtekruiden zoals grote brandnetel, ridderzuring, fluitenkruid, grote klis, berenklauw en soortgelijke planten. Op de erfscheiding staan op enkele plaatsen bomen.

5.3. Grondgebonden zoogdieren

Op basis van bronnenonderzoek komen in de omgeving van de onderzochte locatie diverse soorten zoogdieren voor. Daaronder algemene soorten zoals egel, konijn, steenmarter, vos en rode eekhoorn, maar ook zeldzamere soorten zoals wezel en hermelijn. Tijdens dit onderzoek is in en rond de bebouwing aan de hand van aanwezige sporen het voorkomen vastgesteld van mol, veldmuis, bruine rat, steenmarter en huismuis. Van de steenmarter werden geen latrines aangetroffen. Daarmee kan worden vastgesteld dat deze soort in het woonhuis of op de deel geen vaste rust- of verblijfplaats heeft.

5.4. Vleermuizen

Potentiële verblijfplaatsen

Verblijfplaatsen van vleermuizen bevinden zich doorgaans in donkere en voor vleermuizen bereikbare ruimten zoals boomholtes, huizen (spouwmuren), kelders, etc. Deze locaties moeten niet te vochtig, maar ook niet te droog zijn en liefst een vrij constante temperatuur hebben. In en rond de onderzochte locatie zijn weliswaar spleten en kieren aangetroffen die geschikt kunnen zijn als invliegopening voor vleermuizen of betimmering waarachter een vaste rust- of verblijfplaats voor vleermuizen aanwezig kan zijn. Er zijn echter geen

aanwijzingen (uitwerpselen) gevonden waarop kan worden gebaseerd dat deze plaatsen ook als zodanig worden benut. Afgaand op het feit dat er geen spouwmuren aanwezig zijn, er geen uitwerpselen of vraatresten zijn gevonden, kan met vrij grote zekerheid worden gesteld dat de onderzochte bebouwing niet geschikt is als vaste rust- of verblijfplaats voor vleermuizen. De enige aanwijzing van de mogelijk aanwezigheid van vleermuizen betrof de vondst van afgebeten vleugels van een dagpauwoog (dagvlinder) op de deel (zie fotobijlage). Dat kan wijzen op de aanwezigheid van een grootoorvleermuis. Deze vraatrest werd echter gevonden in een kille, tochtige en natte ruimte. Eetplaatsen met vraatresten van grootoorvleermuizen worden in de regel gevonden op droge plaatsen zoals oude zolders en droge stallen. In dit geval is de kans groter dat de vlinder is gegeten door een muis. De twee oude lindes voor de boerderij zijn wel geschikt als vaste rust- of verblijfplaats voor vleermuizen en de verwachting is ook dat zich daar bijvoorbeeld gewone dwergvleermuizen zullen bevinden. Aangezien deze lindes niet op de nominatie staan om te worden gekapt is dit binnen de kaders van dit onderzoek niet aan de orde. In tabel 2 is weergegeven welke combinatie van soorten en functies (potentieel) voorkomen in en rond de onderzochte locatie.

Potentiële vliegroutes

Van veel vleermuissoorten is bekend dat zij gedurende lange tijd gebruik kunnen maken van dezelfde ruimtelijke structuren voor oriëntatie en via deze verbindingselementen van hun verblijfplaats naar de foerageergebieden trekken en weer terug. Vanwege dit vaste gedrag van vleermuizen vormen bepaalde lijnvormige structuren (bv. rijen woningen, watergangen, rijen bomen en singels) een belangrijk onderdeel van een zogenaamde vliegroute. Op de onderzochte locatie zijn diverse lijnvormige structuren aanwezig. Bijvoorbeeld de beplanting langs de Bovennieuwlandsweg. Migrerende vleermuizen (komend vanuit bijvoorbeeld boerderijen of stedelijke bebouwing in de wijde omgeving) kunnen via deze structuren goede foerageergebieden bereiken.

Potentieel foerageergebied

Vleermuizen foerageren op locaties waar insecten aanwezig zijn, bijvoorbeeld langs randen van bossen en bomenrijen, bij lantaarnpalen of boven open terreinen of water. Verwacht wordt dat de onderzochte locatie deel uitmaakt van foerageroutes en functioneert als foerageergebied van vleermuizen (tabel 2).

	Zomerverblijfplaats	Kraamverblijfplaats	Paarverblijfplaats	Winterverblijfplaats	Vliegroute	Foerageerroute
Laatvlieger					x	x
Gewone dwergvleermuis	x				x	x
Ruige dwergvleermuis					x	x
Gewone grootoorvleermuis	x				x	x
x = potentieel aanwezig						

Tabel 2: De potentieel voorkomende vleermuizen en aanwezige functies in het plangebied

5.5. Vogels

Aangezien dit natuurwaardenonderzoek een QuickScan betreft, is geen volledige broedvogelinventarisatie uitgevoerd. Op basis van het uitgevoerde veldbezoek in combinatie met de terreingesteldheid, bekende verspreidingsgegevens, bronnenonderzoek en expert judgement is echter wel een goede uitspraak te doen over de te verwachten soorten. Tijdens het veldbezoek zijn op enkele plaatsen sporen aangetroffen die duiden op aanwezige nest- of rustplaatsen (zie ook fotobijlage). Rondom de bebouwing en in de houtsingels werden de volgende vogelsoorten aangetroffen: fazant, ringmus, vink, witte kwikstaart, houtduif, merel, tjiftjaf, pimpelmees en geelgors. Dit zijn allen vogelsoorten die bij een dergelijk biotoop thuis horen en er ook (in de omgeving) zullen broeden.

5.6. Amfibieën, reptielen en vissen

Er is geen gericht onderzoek naar het voorkomen van deze soorten en soortgroepen verricht. De reden hiervoor is dat er geen voor deze soortgroepen belangrijk water- of landbiotoop aanwezig is of zal worden aangetast.

5.7. Dagvlinders, libellen en overige ongewervelden

Ook naar deze soortgroepen is geen gericht onderzoek verricht. Dat heeft deels te maken met het tijdstip van het onderzoek (late winter en/of vroege voorjaarsperiode), maar ook met het feit dat bij de voorgenomen werkzaamheden er geen schade kan en zal worden toegebracht aan deze soortgroepen. Afgaand op de aard van het terrein rondom de bebouwing zijn er ook geen middels de Wnb beschermde insectensoorten te verwachten.

6. Toetsing aan de WNB

Welke verbodsbepalingen kunnen worden overtreden?

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1

Artikel 3.1. lid 4 en 5 *'het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort'*

- Dit is niet van toepassing omdat er op de onderzochte locatie geen nesten en/of jaarrond beschermde nesten van vogelsoorten zijn aangetroffen.

Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2

Dit is niet van toepassing aangezien er geen habitatrichtlijnsoorten in het geding zijn.

Beschermingsregime andere soorten § 3.3

Artikel 3.10 lid 1b *'het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen'*

- Dit is niet van toepassing omdat er geen vaste voortplantings- of rustplaatsen van middels de Wnb zijn aangetroffen.

NB: In de Wet natuurbescherming is bij meer verbodsbepalingen dan onder de Flora- en faunawet het opzetvereiste toegevoegd, in lijn met de artikelen van de Habitatrichtlijn en Vogelrichtlijn. In de Flora- en faunawet was alleen sprake van het opzetvereiste bij verontrusting (art 10). Hierdoor was de Flora- en faunawet strenger dan de verbodsbepalingen van de Habitatrichtlijn. Niet opzettelijke handelingen waarbij de verbodsbepalingen overtreden worden, zijn nu niet langer verboden. Daarbij is van belang dat het Europees Hof van Justitie in zijn jurisprudentie heeft bepaald dat onder opzet ook voorwaardelijke opzet moet worden begrepen: "Daarvan is sprake als iemand een handeling verricht en daarbij bewust de aanmerkelijke kans aanvaardt dat zijn gedragingen schadelijke gevolgen hebben voor een dier of plant.

Natuur Netwerk Nederland (NNN) en Natura 2000 (N2000)

De onderzochte locatie ligt niet binnen het NNN. De afstand tot de grens met het NNN is minder dan 3 kilometer. De voorgenomen plannen zullen echter op geen enkele wijze van invloed zijn op het NNN. De dichtstbijzijnde grens met een Natura 2000 gebied (Lieftingsbroek) ligt op circa 0.75 kilometer afstand van de onderzochte locatie. De voorgenomen plannen zullen echter op geen enkele wijze van invloed zijn op dit Natura 2000 gebied

7. Conclusies en aanbevelingen

Op basis van deze QuickScan kan het volgende worden geconcludeerd:

- Op de onderzochte locatie is het voorkomen van middels de Wnb beschermde diersoorten niet aangetoond;
- Er zijn geen jaarrond beschermde nesten van vogels aangetroffen;
- Het is niet aangetoond dat de bouwlocatie van groot belang is als foerageergebied voor vogels, zoogdieren of andere diersoorten;
- Er zijn geen vaste rust- en verblijfplaatsen van beschermde diersoorten aangetroffen;
- De onderzochte locatie biedt mogelijk incidenteel een plek aan foeragerende of migrerende vleermuizen, maar functioneert niet als vaste rust- en verblijfplaats of als voortplantingslocatie voor deze soortgroep;
- Soortgericht onderzoek ter plaatse (vleermuizen, vogels) is niet noodzakelijk;
- Er hoeft geen ontheffing in het kader van de Wnb te worden aangevraagd;

Op basis van deze QuickScan wordt het volgende geadviseerd:

- Wanneer de plannen worden uitgevoerd zoals die voorafgaand aan het onderzoek mondeling zijn toegelicht door de heer Veldhuis, is de verwachting dat de biodiversiteit ter plekke toe zal nemen. Houdt u aan dit plan;
- Om dit plan nog meer gestalte te geven wordt aanbevolen om de nieuwbouw te voorzien van enkele broedkasten voor kerkuil, huismus, witte kwikstaart, gekraagde roodstaart en zwarte roodstaart;
- Ook het plaatsen van enkele vleermuiskasten aan de buitenzijde van de nieuwbouw is aan te bevelen;
- Voor advies ten aanzien van deze voorzieningen: www.vivarapro.com

8. Bronvermeldingen

- Dietz, C., O. von Helversen, D. Nill, 2011. Vleermuizen, alle soorten vleermuizen van Europa en Noordwest-Afrika. Tirion Natuur i.s.m. Zoogdierverseniging.
- Kapteyn, K., 1995. Vleermuizen in het landschap; Over hun ecologie, gedrag en verspreiding. Schuyt & Co Uitgevers en Importeurs BV/ Provincie Noord-Holland, Haarlem.
- Krijgsveld, K.L., *et al*, 2008. Verstoringsgevoeligheid van vogels: Update literatuurstudie naar de reacties van vogels op recreatie. Vogelbescherming Nederland.
- Lange, R., P. Twisk, A. van Winden & A. van Diepenbeek, 2003. Zoogdieren van West-Europa. Stichting Uitgeverij van de KNNV en VZZ i.s.m. Vereniging Natuurmonumenten.
- Limpens, H., K. Mostert & W. Bongers (red.), 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen, Stichting Uitgeverij van de Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, Utrecht.
- Ministerie van LNV, 2004. Besluit van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit TRCJZ/2004/5727, houdende vaststelling van rode lijsten flora en fauna.
- SOVON, 2002. Atlas van de Nederlandse broedvogels. Nederlands Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij en EIS-Nederland, Leiden.
- Twisk, P. *et al*, 2010. Veldgids Europese Zoogdieren. KNNV Uitgeverij en Zoogdierverseniging.
- www.sovon.nl
- www.waarneming.nl
- www.zoogdierverseniging.nl
- <https://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/gebiedendatabase.aspx?subj=n2k&groep=1&id=n2k21>
- www.natuurindegemeente.nl/aandeslagmetdenatuurwet/wp-content/uploads/2016/12/Soortenbescherming_bij_ruimtelijke_ingrepen_1.3_15122016.pdf

Fotobijlage

Voorgevel. Nieuwe muur gemetseld tegen oude muur. Geen spouw aanwezig.

Potentiele broedplek voor diverse vogelsoorten. Geen nest aanwezig.

Beeld zijkant van het woonhuis en de deel.

Op sommige plaatsen losliggende en verdwenen dakpannen. Kapotte ruitjes. Goede plaatsen voor dieren om binnen te komen.

Foto's boven en beneden. Beeld van het interieur van het woonhuis. Veel sporen van huismuizen. Geen kruipruimte onder de vloer. Wel een tocht ruimte.

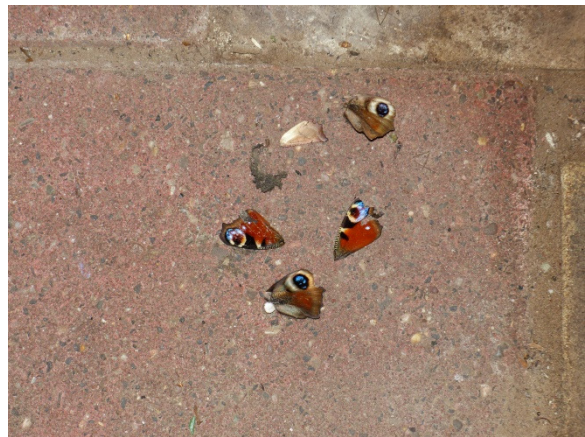

23

24

Beeld interieur van de deel. Te tochtig en te vochtig voor vleermuizen. Geen sporen van marters en kerkuilen.

Enkele diersporen op de deel. Een dode bruine rat en vraatresten van spitsmuizen (vleugels van dagpauwoog en roesje).

Beeld interieur zolderverdieping woonhuis.

25

Beeld van beplanting op erfscheiding. Houtwal. Mooie leefplek voor kleine marterachtigen, egels, vogels, enzovoorts.

Ecologische QuickScan Vlagtwedde. Alcedo Natuurprojecten

Oude boerderij wordt afgebroken, maar bomen blijven behouden.

Schuur wordt niet afgebroken.